

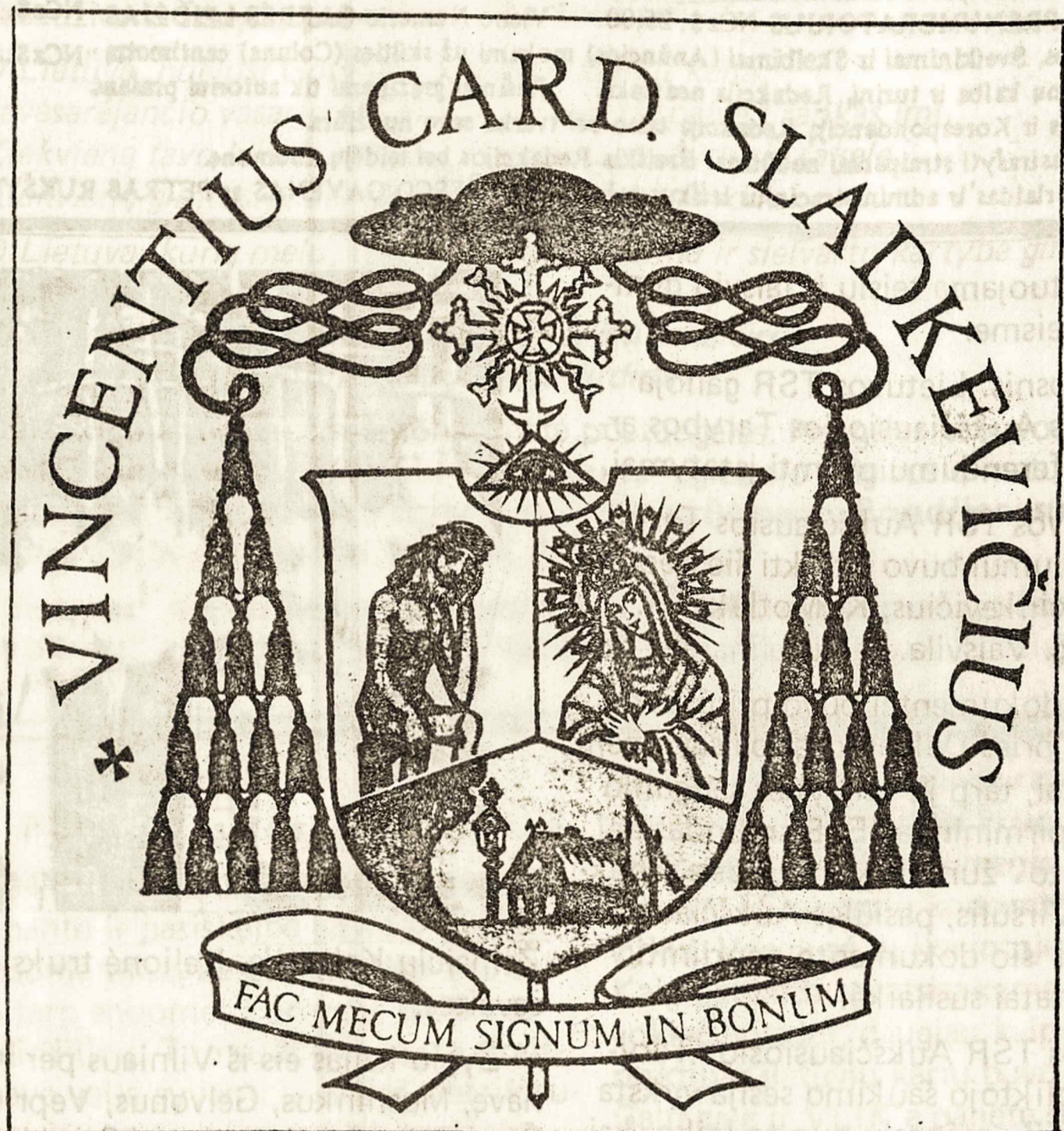

KARDINOLO VINCENTO SLADKEVIČIAUS PAMOKSLO FRAGMENTAI

Prie Vilniaus Katedros durų 1988 m.
spalio 23 d.

"Mes džiaugiamės, kad suplevėsavo rispalvė vėliava kaip mūsų tautos gyvybės ženklas. Visam pasauliui mes skelbiame: lietuvių tauta yra gyva tauta. Lietuvių tauta ne tik yra gyva tauta. Ji nori būti ir savaranki, nepriklausoma tauta, niekieno batų nemindžiojama. Ji nori savarankiškai tvarkyti savo gyvenimą ir reikalus. Ir mes tikime, kad prasidėję pasikeitimai atves mus į tą palaimingą Lietuvos ateitį — į savarankišką tautos gyvenimą. Bet, Brangieji, mokėkime laukti, mokėkime būti kantrūs, mokėkime vienas kitam kulnų nemindžioti. Mokėkime vienas kito nestumdėti, vienas kito neįžeidinėti. Ateis rudenį pasėtam pasikeitimo želmeneiui ir pavasarį ir vasarą, ir atneš pasikeitimo derlių mūsų tautai, palaimingą jos ateitimi pasireiškianti. Reikia, Brangieji, mokėti ne tik kantriai laukti, bet kaip želmeneiui ir augti. Laukimas tai ne stagnacija, tai ne stovėjimas vietoj, tai augimas. Želmuo augo pavasarį, išplauks varpos, ir pasirodys pirmieji grūdai varpose. Brangieji, laukti tai reiškia — augti. Ir mūsų tauta turi savo laukimą sujungti su augimu. Kokia kryptimi turime augti, mums labai gražiai nurodo Kristaus Evangelija, pasakodama apie Vaikelį Jėzų, kuris "augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse" (Lk 2, 52). Mūsų tauta didžia dalimi panaši arba nori būti panaši dvasiškai į Vaikelį Jėzų ir augti kaip tik šitomis svarbiausiomis kryptimis. Augti išmintimi, augti malone Dievo ir žmonių akyse — šito, Brangieji, mes visi trokštame. Vieni kitiems linkėkime ir vieni kitiems padėkime augti. Norime būti didesnė tauta — tad aukime".

"Nėra kito būdo mums didėti, kaip augant. Kaip grūdai tik augant pavyksta nuo želmens nueiti iki varpos, taip ir mes tik augdami gslime kilti ir didėti. Buvo laikai, kai viską mėginta didinti, bet ne auginant, o raunant. Išrovė ąžuoliuką, pakėlė aukštyn ir mano, kad jau jį didelį padarė. Pakelti aukštyn ąžuoliuką neužtenka, kad jis didelis būtų. Reikia jį auginti. Reikia, kad jo šaknys giliai į žemę įsikverbtų, įsmigtų ir maitintųsi žemės gėlmėse. Tik tada jis augs.

Kardinolo Saldkevičiaus herbas, sukurtas Lietuvos dailininko, su lotynišku įrašu iš Psalmės 85:17 — „Suteik man ženklą prielankumo“

Taip ir mums reikia, kad tautos šaknys hiliai įsikverbtų į dieviškąją ir žmogiškąją išmintį: tada mes augsime išmintimi. Reikia, kad mūsų tautos šaknys giliai įsikverbtų į dieviškąsias ir pilietiškas dorybes: tada mes augsime malone Dievo ir žmonių akyse. Tada mes tapsime didi tauta, verta būti ne tik gyva, bet ir nepriklausoma, ir savaranki, ko mes visi trokštame".

"Katalikų pasaulis", Nr. 1,
Vilnius

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS BENDRALAIŠKIS KRAŠTAMS Nr. 10: 1989 m. Birželio 2 d.

Šių metų gegužės mėnesį, Lietuvoje, įvyko dideli pasikeitimai kuriuos norėtume čia pabrėžti:

— 1989 m. gegužės 18 d. paskelbta Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deklaracija apie Lietuvos valstybinį suverenitetą, kuri skelbia:

1. Suvereni Lietuvos valstybė buvo prievarta neteisėtai prijungta prie Tarybų Sąjungos ir prarado politinį, ekonominį bei kultūrinį savarankiškumą. TSR vyriausybė ir

šiandien ignoruoja net Respublikos ekonominio savarankiškumo siekius.

2. Priėmus Lietuvos TSR Konstitucijos 70 straipsnio pataisą, Lietuvos TSR galioja tik jos Aukščiausioje Taryboje priimti arba patvirtinti įstatymai.
3. Ateities santykiai su TSRS ir kitomis valstybėmis turi būti nustatomi tik tarpvalstybinėmis sutartimis.

— Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos įstatymas padaryti pakeitimus Lietuvos TSR Konstitucijoje, Lietuvos TSR Konstitucijos (pagrindinio įstatymo) 11, 31, 37 ir 70 straipsniai išdėstyti sekančiai: (sutrumpinta)

11 straipsnis. Žemė, jos gėlmės, vidaus ir teritoriniai vandenys, miškai ir kiti gamtos išteklių yra Respublikos nacionalinis turtas ir išimtinė Lietuvos TSR nuosavybė.

31 straipsnis. Respublikoje nustatoma TSR pilietybė. Lietuvos TSR piliečius už Respublikos ribų gina ir globoja Lietuvos TSR.

37 straipsnis. Lietuvos TSR piliečiams

SEMANARIO MŪSU LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje NCz\$. 10,00.

Prenumerata paprasto pašto / užsieni: 35 Dol.

Prenumerata oro pašto šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz\$. 25,00.

Užsąjautos, šveikdinimai ir Skelbimai (Anūdos) mokami už skilties (Coluna) centimetrai NCz\$. 0,60.

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAYENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Director Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina NCz\$. 0,40

I P. Ameriką oro pašto: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 20,00

Už skilties (Coluna) centimetrai NCz\$. 0,60.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

garantuojama teisių ir laisvių gynimas teisme.

70 straipsnis. Lietuvos TSR galioja tik jos Aukščiausiosios Tarybos arba referendumu priimti įstatymai.

— Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui buvo išrinkti šie deputatai: J. Marcinkevičius, K. Motieka, R. Džolas ir Z. Vaišvila.

Visi šie dokumentai buvo priimti vieningai, tik prieš Deklaraciją, balsavo penki deputatai, tarp jų valstybės saugumo komiteto pirmininkas E. Eismundas bei "Komunisto" žurnalo vyriausiasis redaktorius A. Viršulis, pasiūlęs Aukščiausiajai Tarybai šio dokumento nepriimti. Trys deputatai susilaukė.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos vienuoliktojo šaukimo sesija vyksta lygiai po šešių mėnesių nuo to laiko, kai Lietuvos deputatai nesugebėjo priimti gero kai švelnesnių Konstitucijos pataisų. Dabar jie drąsiai priėmė daug radikalesnes.

PLB Info.

ATEITININKAI RUOŠIASI MALDININKŲ ŽYGIUI

Lietuvos ateitininkai skelbia dviejų savaitių maldininkų Žygį iš Vilniaus į Žemaičių Kalvariją. Žygio tikslas: sugrąžinti Lietuvai "Kryžių šalies" vardą.

Žygis prasidės birželio 17 d. Jo iniciatorius yra ateitininkas dailininkas Vaidotas Žukas. Žygių idėją palaimino kardinolas Sladkevičius. Tikimasi, kad maldininkų tarpe bus ir išėvijojusių lietuvių.

ATEITININKŲ KREIPIMASIS

Šių metų birželio 17 d., po rytinių Šv. Mišių Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, prasidės Eucharistiniam metams skirtas maldininkų žygis pėsčiomis į

Žemaičių Kalvariją. Kelionė truks dvi savaites.

Žygio kelias eis iš Vilniaus per Kernavę, Musninkus, Gelvonus, Veprius, Šėtą, Paberžę, Krekenavą, Grinkiškės, Šiluvą, Tytuvėnus, Kelmę, Kražius, Varnius, Telšius iki Žemaičių Kalvarijos. Kviečiame ir tikimės, kad maldininkai eis susibūrę ir kituose Lietuvos kampečiuose ir įsilies į bendrą srautą vėliau.

Žygio šūkis — sugrąžinti Lietuvai "Kryžių šalies" vardą. Todėl kreipiamės į minėtų miestelių bei aplinkinių kaimų meistrus ir meistrelius — prašome jų per mėnesį padaryti kryžių, koplytstulpių, koplytėlių, Maldininkų būriui priartėjus, jų padaryti kryžiai ir stogastulpiai bus iškilmingai pastatyti įvairių parapijų pakelėse, šventinami Dievo garbei ir Tėvynės labui.

Šiame Žygyje kviečiame dalyvauti ir kitų jaunimo organizacijų tikinčiuosius, užsienio tautiečius, kurie tuo metu galėtų atvykti į Lietuvą, o taip pat visus, kurie savo kelrode žvaigžde pasirinko Betliejaus šviesiąją žvaigždę.

LIC

PALYDĖTUVĖS VILNIUJE

Iš Vilniaus per Lietuvių Informacijos Centrą Niujorke gauta žinia apie TSRS liaudies deputatų gegužės 20 d. palydėtuves Vilniuje.

Šiandien Vilniuje, Kalnų parke įvyko palydėtuves į TSRS liaudies deputatų suvažiavimą, kuris prasidės gegužės 25 d. Maskvoje. Palydėti deputatų į suvažiavimą susirinko apie 10 tūkstančių žmonių. Atsisveikinti su rinkėjais atėjo didesnė dalis deputatų iš 53 atstovaujančių Lietuvą. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio pirmininkas Vytautas Landsbergis kalbėjo apie galimą Maskvos reakciją į Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos sesijoje priimtus dokumentus. Mitinge kalbėjo ir Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas. Jis savo kalboje pabrėžė, kad suvažiavime reikia siekti maksimalaus sąjunginių respublikų savarankiškumo, kaip ekonominio, taip ir politinio. Savo kalbą jis užbaigė Tautinės giesmės citata: "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi".

Pasisakė dauguma mitinge buvusių deputatų. Jie taip pat atsakė ir į žmonių pateiktus klausimus. Mitingas tęsėsi beveik tris valandas.

Tą pačią dieną į Maskvą išvyko Sąjūdžio sekretoriato atstovai Agonita Rupšytė, Ona Volungevičiūtė ir Lionginas Vasiliauskas, vadovaujami atsakingojo sekretoriaus pavaduotojo, LTSR liaudies deputato Mečio. Laurinkaus. Kartu su minėta grupe į Maskvą išvežta keliolika tūkstančių egzempliorių Sąjūdžio leidžiamų laikraščių rusų kalba — Lietuvos siekių propagandai.

Dalis liaudies deputatų į Maskvą išvyko gegužės 21 d., likę — gegužės 22 dieną.

Rimantas Kanapienis (SIA)

KULTŪROS FORUMAS VENGRIJOJE

Birželio 5—10 d. Vengrijoje, Vespriemo mieste, įvyks Lietuvos kultūros forumas, kurį rengia Vengrijos lietuvių S. Batoro draugija, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis ir Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugija, o birželio 11 d. ten prasidės Vengrijoje gyvenančių lietuvių II suvažiavimas. Laukime tautiečių iš viso pasaulio.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FABRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

Petras Klimas

LIETUVOS VĒLIAVA

Šis Nepriklausomybės akto signataro, istoriko, diplomato ir Lietuvos pasiuntinio Prancūzijoje Petro Klimo straipsnis paimtas iš jo atsiminimų.

Petras Klimas, perėjęs nacių kalėjimus ir bolševikų koncentracijos stovyklas Sibire, mirė Kaune 1969 m. sausio 16 d.

Lietuvai dar savo nepriklausomybės neatstačius, tautinių spalvų klausimas buvo keliamas visokiuose lietuvių susibūrimuose. Buvo jaučiamas reikalas parodyti vienybę bendru puošniu simboliu. Kaip juosta reikėjo Lietuvos laisvės kovotojams susijuosti vėliava jų patriotinėje tarnyboje.

Sen ir ten tas spalvų klausimas net būdavo savarankiškai išsprendžiamas. Amerikoje ir Rytprūsiuose lietuviai jau seniau buvo pasirinkę žalia-baltą-raudoną vėliavą ir ją vartojo savo pokyliuose, šventėse ir patriotiškose iškilmėse. Kitur Vytis jungė lietuvius jų darbe.

Basanavičius įrodinėjo, kad vėliavų spalva senovės Lietuvoje visada buvo raudona, o ant to raudono dugno buvo pavažduotas kardu užsimojęs raitelis ant širmo žirgo. Basanavičius patarė tą tradiciją toliau tęsti ir Vyčio ženklą ant raudono dugno padaryti atgimusios Lietuvos vėliava.

Niekas tam nesipriešino, bet vienas kitas pastebėjo, kad tatau neišsprendžia tautinių spalvų klausimo, juoba kad ir pats Basanavičius pažymėjo raudoną vėliavą buvus visada su Vytim. Reikėjo tad pasirinkti naujas spalvas, kurias galėtų sudaryti paprastą kasdieninę, lengvai pasiuvamą vėliavą šalia istorinės valstybinės vėliavos su Vytim.

T. Daugirdas, senas mūsų archeologas ir dailininkas, siūlė vėliavą iš žalios spalvos viršuje, baltos vidury ir raudonos apačioje. Bet jis pats tuo savo siūlymu nebuvo patenkintas. Jam atrodė geresnė tiesiog žalia-raudona, es tos spalvos dominuoja mūsų žmonių dirbiniuose. Pagaliau, jis siūlė siaurą geltoną juostą tarp tų dviejų spalvų. Kiti norėjo matyti vėliavoje gamtos atspindį: žalius laukus bei pievas (apačioje), geltonus žiedus (vidury) ir raudoną tekančią saulę (viršuje).

Lietuvos Taryba tą projektą priėmė. 1918 m. lapkričio 11 d. Vilniuje jau plevesavo dabartinė trispalvė vėliava. Vėliau ji buvo įrašyta į konstitucijas ir įgijo tvirtą Lietuvos pilietybę. Jokie agresoriai nei parsidavėliai netesės jos išrauti iš lietuvių rankų. Ir su ja mes vėl atkovosime savo laisvę.

Vichy, 1941.11.3.

LIETUVA PASITINKA TAUTOS DAINIŲ BERNARDĄ BRAZDŽIONIŲ

Gegužės 23 d. į Vilnių atskrido poetas Bernardas Brazdžionis su žmona Aldona, dukra Saule ir dukraite Dalyte. Tautos Dainių, po 45 metų sugrįžusį į Tėvynę, Vilniaus aerouoste pasitiko kelių tūkstančių tėvynainių minia. Ji apsupo buvę Sibiro tremtiniai, išnešė ant rankų, siekė bučiuoti jam rankas. Pagarba ir meilė liejosi pro kraštus. Verkė jauni ir seni.

Brazdžionis Tėvynę pasveikino šiais žodžiais:

*O Lietuva, nuėjusi Golgotos kryžiaus klaikų kelią,
Pavasarijančio vasario atšiloj kai vėliavą trispalvę į rankas imi,
Kiekvieną tavo laisvės medžio pumpuru pražydusią šakelę,
Kiekvieną gimtosios žemės pėdą aš bučiuoju širdimi.*

*O Lietuva, kurią melu, tulžim, mirties agonija ir sielvarto kartybe girdė
Savi ir svetimi –*

*Kiekvieną sielą, šiltą Dievui ir Tėvynei ištikimą širdį
Glaudžiu aš prie krūtinės ir bučiuoju širdimi.*

Deklamuojant eilėraštį, žmonės metė poetui gėles. Pro gėles nebuvo galima praeiti. Minia skandavo: "Lie-tu-va, Lie-tu-va", giedojo "Ilgiausių metų". Plevė savo trispalvė ir Krikščionių demokratų vėliava. Bernardą Brazdžionį sutiko Sąjūdžio atstovai, rašytojai, kunigai, Žalieji.

"Sietynas" išleido Bernardo Brazdžionio 100.000 egzempliorių tiražu "Poetijos pilnatį", papildytą "Vaidilos Valiūno" eilėraščių serija. Vat. R.

Prie laisvės sienksčio

1941 metų sukilimu tauta nusikratė okupanto ir pasiskelbė laisva ir nepriklausoma valstybe pačiame karo sukuryje tarp anuomet Europoje susikirtusių didžiūnų. Tuo sukilimu tauta išreiškė savo valią gyventi laisvai ir nepriklausomai ir nuo to laiko neliko neutraliu stebėtoju kovose bei pastangose Lietuvos valstybės savarankiškumui atkurti. Nesitikėdama sulaukti paramos nei iš vienos kovojančios pusės, nusivylusi laisvojo Vakarų pasaulio nesugebėjimu padėti, savo atsakomybe ir savo jėgomis rezistavo ir kovojo prieš abu, iki dantų apsiginklavusius, imperialistus okupantus.

Laikinosios vyriausybės paskelbimu buvo siekiama pastatyti vokiečius prieš įvykusį faktą, išlaisvinti Lietuvą nuo sovietinio režimo. Pagrindinis Laikinosios vyriausybės siekimas buvo Lietuvos valstybingumo atstatymas. Bet 1941 m. rugpiūčio 5 d. Laikinajai vyriausybei vokiečiai pranešė, kad jos darbas, kaip Lietuvos vyriausybės, yra baigtas.

Įvairūs vokiečių mėginimai, lietuvius

įtraukti į jų karo mašinos ratą, nepavyko. Už tai 1943 metais kovo mėnesį getapas surinko 26 visuomenės veikėjus ir išsiuntė į Stutthofio koncentracijos stovyklą. Vos pusė tų įkalintųjų išliko gyvi. Kaip pabauda už atsisakymą prisiekti vokiečių vadui, daugiau kaip 80 vietinės rinktinės lietuvių karių buvo sušaudyta. Galų gale ir VLIK'ą palietė suėmimai, jie buvo įkalinti Vokietijos kalėjime.

Taigi Lietuva tarp susikibusių dviejų sistemų: rusiško sovietinio marksizmo ir vokiško nacional socializmo atsidūrė tų apokalipsinių grumtynių sukuryje.

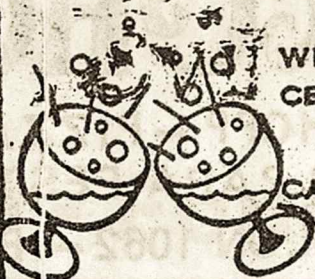
Visose kovose drąsiai dalyvavo mūsų jaunoji karta – 1941 m. sukilimą ruošė ir vykdė daugiausia jau nepriklausomoje Lietuvoje augę ir brendę jauni žmonės.

Netolimoje ateityje tenka laukti, kad apsisprendimas prieš smurta išsivers kaip audta Sovietų Sąjungos periferijoje, jos pavergtose respublikose. Taigi galinga jėga sudarys sąlygas tautų išlaisvinimui iš Sovietų vergijos. Atrodo, smurto metodų vykdytojai jau priėjo laipto galą.

V. V.

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FINAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSARIOS, CONFRATERNIZACOES, ETC.

PIROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Savaitei bėgant...

Ak. D. Petraitis

Šiuo metu Brazilijoje vyksta įvairūs Italijos industrijos, kultūros, meno, literatūros, muzikos pasirodymai. Visa toji programa pavadinta bendru "Italia viva" vardu. Tuo norima su pažindinti visuomenę su Italija. Įvairiose srityse duodamos programos parodys kitokį vaizdą apie Italiją, negu iki šiol dar dalis brazilų turi. Taip sakant, norima praplėsti bendrą vaizdą, patikslinti sąvoką. Ir atrodo, kad bus neprošalį.

Ir iš kitos pusės ir italai neturi tikslų žinių apie Braziliją. Todėl tokie kultūriniai pasikeitimai žiniomis esti naudingi abiem tautom. Italų kalba žurnalas "Il Corriere" savo š. m. birželio 5 dienos laidoje įdėjo labai idomią statistiką. Joje nurodo ką italai mano apie Braziliją ir ką brazilai žino apie Italiją.

Smalsumui patenkinti iš apklausinėjimų paaiškėja, kad ir italai daugumoje vietų klysta savo sąvokoje apie mūsų kraštą. Žinoma, čia nevisų italų nuomonė, bet tiktai paklaustųjų pasisakymai. Ir tai turint mintyje, kad Brazilijoje gyvena gana daug italų imigrantų, kad pati Brazilija nėra koks nereikšmingas kraštelis, o beveik kontinento didumo valstybė. Štai vienas kitas atsakymas nuošimčiais.

Į klausimą iš kur italai turi žinių apie Braziliją 32,4% pasisakė sužinoję iš televizijos ir beveik antra tiek (31,8%) iš spaudos ir žurnalų. Tiktai 3,4% pažįsta Braziliją iš kelionių, taip sakant iš asmeninės patirties.

Apie sostinės vardą, tai jau nuomonės nesutinka. 69,7% žino, kad Brazilijos sostinė yra Brazilijos vardo miestas, bet dar 18,3% tebe laiko Rio de Janeiro miestą sostine. Gražiausia kad yra 11,3% sostinės garbę atiduoda mūsų São Pauliui.

Kas yra Brazilijos prezidentas žino tiktai 43,2% paklaustųjų. O dar 22,2% skaito valstybės prezidentu Castello Branco, o kita 20,7% atsimesna Getulio Vargas ir jų nuomone jis dar tebevaldo valstybę.

Labai dažnai, kai mes pasisakome kilę iš Lietuvos ne visi tiksliai žino, kur randasi toji Lietuva. Mums tai nesmagu, bet gal paguodžia žinia, kad iš viso bendroji liaudies kultūra niekur nepasižymi ypatingu geografinių žinių turėjimu. Aš vis prisimenu, kai prieš išvykstant iš Europos po karo viena senutė manęs paklausė, iš kur aš. Atsakiau, kad iš Lietuvos. Ji palingavo galva ir apsidžiaugė: "Laimingi jūs amerikiečiai..." Aišku, tarp visokių Pensilvanija, Kalifornija... tiko ir vardas "Lituania", nors jis buvo netame kontinente.

Todėl manau, kad niekuomet nebus per daug bet kurios pastangos kelti visur ir visuomet Lietuvos vardą, ypač žinant, kad esame bent teritorijos atžvilgiu nedidelė valstybė. Kad bent mūsų vaikai ir vaikai, vaikai žinotų, kur randasi toji Lietuva.

SOC. NACIONAL DE
AUTOMÓVEIS E PEÇAS LTDA.

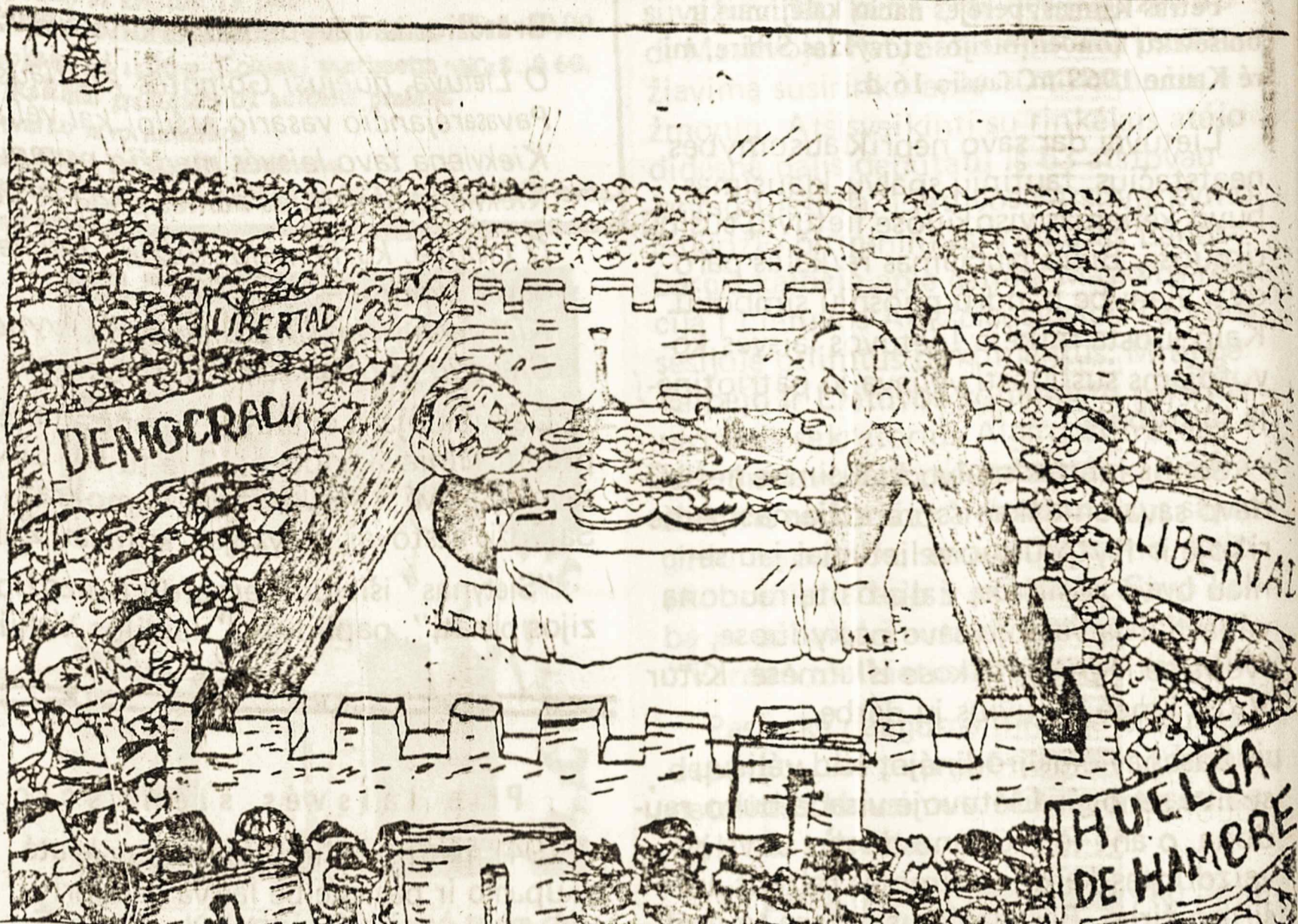
RUA JOÃO PESSOA, 261
SANTOS TEL. 35-3721

NEUŽMIRŠK PAREMTI BRAZILIJOS
LIETUVIŲ FONDA

KAPITALAS YRA NENAUDOJAMAS – TIK UŽDARBIS,
LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS
AUKOK IR TAPK FONDO NARIU.

AUKAS SIŪSTI VARDINIAIS ČEKIAIS – "COMUNIDADE LITUANO
BRASILEIRA" VARDU.

RUA JUVENTUS, 28 – SÃO PAULO 03124 – "BLF"

- Ką jie čia nori, tie studentaiokai? - stebisi Gorbačiovas, pietaudamas su Deng Chao Ping? - pervažiuk su tankais kaip mes Kazakstane, Armenijoje, Georgijoje ir kitur, kur tik pasireiškia liaudies priešai. (Kiniečių jumoras)

LIETUVIŲ RAŠYTOJAI PEN KLUBE

TIESA (V.14) pranešė iš Mastroichto, Olandijos, kad tarptautinė rašytojų organizacija – PEN klubas, per čia vykusią konferenciją, priėmė į savo gretas lietuvių rašytojus. Į konferenciją iš Lietuvos buvo nuvykęs rašytojas Romualdas Lankauskas. Lai kraštis nepaminėjo, kad konferencijoje dalyvavo ir rašytojas-dramaturgas Algirdas Landsbergis, atvykęs iš Niujorko.

LTSR rašytojų sąjungos pirmininkas Vytautas Martinkus pasakė: "Tai malonus mums pranešimas. Įsijungę į pasaulinės literatūros organizacijos veiklą, galėsim sėkmingiau plėsti tarptautinius kontaktus bei stiprinti ryšius su pabirusiais po platųjį pasaulį lietuvių rašytojais. Visus mus jungs lietuviškasis PEN centras.

ISTEIGTA ETNINĖS KULTŪROS DRAUGIJA

Balandžio 15 d. Vilniuje įvyko Lietuvių etninės kultūros draugijos steigiamasis suvažiavimas. Dalyviai buvo sukviešti iš visos Lietuvos. Kalbėtojai pabrėžė, kad lietuvių tautinę kultūrą reikia pradėti skiepyti jau vaikų darželiuose, mokyklose, šeimose ir visokiuose susijimuose. Reikia gelbėti tai, kas po tokių sunkių mūsų tautai išbandymų dar išliko. Reikia visa tai rinkti, užrašinėti. Reikia rinktis ir tremtinių atsiminimus, dainas, kaip jie pažymėdavo šventes ir kt. Tauta bus gyva, kol bus gyva jos kalba, papročiai. Tai visi mes privalome saugoti. Tai mūsų...

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

sų visų pareiga. Kur bebūtų lietuvis, jis turi savo papročius gerbti, mylėti, juos perduoti savo vaikams, anūkams. Tik taip mes išsaugosime savo tautą.

Juk tik prieš keletą metų kai kurie "žinovai" teigė, kad už trijų šimtų metų mirs paskutinis lietuvis. Viskas mums buvo draudžiama. Dabar atgimstame. Svarbiausia, kad to kilnaus lietuviškos dvasios atgimimo darbo imasi jaunimas, kad jo nepalaužė žiaurios priespaudos metai, ir jis perėmė tėvų ir senelių tradicijas.

K.B.

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Vilniaus Universiteto Lituanistikos kursai išeivijos jaunimui šiemet priima rekordinį dalyvių skaičių.

Skelbia gan ilgą priimtųjų sąrašą (plg. "Gimtasis kraštas", Nr. 16, Vilnius, 1989.IV.20-26):

JAV . . . . .
 Kanada . . . . .
 Vokietija . . . . .
 Prancūzija . . . . .
 Argentina . . . . .
 Brazilija: Jurčiukonis Elisabeth, Bacevičius Klarišė, Lipas Marcos
 Suomija . . . . .
 Lenkija . . . . .
 TSR . . . . .
 Šveicarija . . . . .
 Australija . . . . .

TAUTINĖ MOKYKLA

Iki šiol Vilniuje leidžiamas žurnalas "Tarybinė mokykla" pakeitė pavadinimą į "Tautinė mokykla". Vienas iš svarbių žurnalo užmojų – skelbti Lietuvos istoriją.

ŠIANDIENINIAI ĮVYKIAI MASKVOS MUITINĖJE

Maskvos muitinėje konfiskavo literatūrą iš Vakarų: (1) balandžio mėnesį į Latviją iš Toronto grįžtantiems 6 Latvijos liaudies fronto atstovams; (2) gegužės mėnesį į JAV iš Vilniaus grįžtantiems 6 Latvijos liaudies fronto atstovams; (2) gegužės mėnesį į JAV iš Vilniaus grįžtantiems skautų vadovams, jų tarpe Kun. A. Saulaičiui. Saulaičiui pasakyta, kad į Vakarus leidžiama išsivežti tik Maskvoje spausdintus leidinius. Iš kitų respublikų negalima, nes tai antitarybinė propaganda. (3) iš JAV į Vil-

Dailininkas kun. Pijus Brazauskas, gyvenantis JAV-ese, iš Maltos universiteto gavo garbes daktaro laipsni.

nių grįžtančiam Emanueliui Zingeriui, Lietuvos Sąjūdžio nariui, Lietuvos žydų kultūros draugijos pirmininkui. Gegužės 15 d., 1989 m. Zingerį 4 val. užlaikė Maskvos aerouoste. Iš jo atimta literatūra skirta Sąjūdžio žaliesiems ir Žydų draugijai. Zingeris pareiškė oficialų protestą dėl žmogaus teisių pažeidimo ir jo įžeidimo. (4) Dr. Petrą Vytenį Kisielių, jn. iš Čikagos, vykstantį į medikų suvažiavimą Lietuvoje atskyrė nuo vykstančių medikų grupės prie pasų kontrolės Maskvoje. Po 7 valandų užlaikymo aerouoste, atšaukė anksčiau išduotą Sovietų vizą ir pareikalavo sekančiu lėktuvu grįžti namo į JAV. Dr. Kisieliui iki šios dienos nepranešė priežasties kodėl viza buvo atimta ir kodėl jis neįsileistas į Sovietų Sąjungą. Tai įvyko šių metų gegužės 13 d. Dr. Kisielius yra pareiškęs oficialų protestą.

KANADOJE

Birželio 21 d. Parlamento Rūmuose, Otavoje, Kanadoje vyksta XVII-tasis Baltiečių Vakaras su Kanados valdžios

pareigūnais. Šį įvykį rengia Kanados Baltiečių Federacija. Vakaras yra priemonė pasikalbėti apie Baltiečiams rūpimus klausimus su Kanados valdžios pareigūnais bei kitų kraštų diplomatais.

Baltiečių Federacija paruošė ir įteikė memorandumą Kanados vyriausybei bei opozicijos partijų vadams ir užsienio reikalų kritikams, kuriame nustato eilę prašymų kaip Kanadoje gyvenantys baltiečiai norėtų, kad Kanados valdžia reaguotų į dabartinius įvykius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

LIETUVIŲ IŠEIVIJOS FOTOGRAFIJA

Lietuvių Fotografijos Meno Draugija numato lapkričio mėn. atidaryti Vilniaus Dailės Parodų rūmuose svetur gyvenančių lietuvių fotografijų parodą, pavadinimą LIETUVIŲ IŠEIVIJOS FOTOGRAFIJA. Informaciją apie dalyvavimą parodoje, žinias katalogo sudarymui bei fotografijas siūsti iki gegužės 31 (žiniamus pasiekė tik birželio pradžioj. Red.) adresu: S. Paukštys, Lietuvos fotografijos meno draugija, Universiteto 4, Vilniaus 232600, Lietuva-Lituânia URSS.

- Kam tu taip aukštai keli koją?
 - Užtenka man jau prieš tave lankstytis. . .

TARP ŽVAKIŲ

Ant aukšto altoriaus pelytė sau snaudė
 Ir kvapą kodylo patenkinta gaudė.
 - Ar matot, kaip gerbia bažnyčioj mane,
 Kalbėjo laiminga pelytė sapne.

O katinas, alkanas, pilką begėdę,
 Tarp žvakių pagavęs, be druskos suėdė
 Ir ėmė prie kryžiaus madingai murkšėt:
 - Altoriai statyti doriems pailsėt.

T. Aškas

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

LIGONIŲ DĖMESIUI

Šv. Kazimiero parapijoje yra dvi ligonių lovos. Jos kartais yra labai naudingos, bet sunkiai gaunamos. Taip pat yra dvi ratuotos ligonių kėdės. Reikalui esant kreiptis į parapiją: tel. 273-0338.

LIETUVOS TAUTINIS OLIMPINIS KOMITETAS

Gerbiami Tautiečiai,

Siunčiame IV Pasaulio lietuvių sportinių žaidynių projektą. Tikimės, kad šios sporto žaidynės suartins mūsų tautiečius.

Žaidynių metu numatome padengti sportininkų pragyvenimo išlaidas Lietuvoje. Tam, kad galėtume sukaupti pakankamą lėšų sumą, norėtume žinoti Jūsų sportininkų, vadovų ir trenerių skaičių. Delegacijos kelionės išlaidas apmoka siunčianti organizacija arba patys sportininkai.

Laukiame pasiūlymų ir pageidavimų.

Su pagarba

J. Šliažaa
Basanavičiaus 51-25
Kaunas 233009

PROJEKTAS

IV PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS (PLSŽ)

Lietuvos Tautinis olimpinis komitetas (LTOK) kartu su Lietuvos TSR valstybiniu sporto komitetu (LVSK) bei "Tėviškės" draugija 1991 metais rugpiūčio mėn. Lietuvoje organizuoja IV PLS Žaidynes.

Sudaromas organizacinis sporto žaidynių komitetas, prie organizacinio komiteto veiks 17 komisijų.

1. DALYVIAI

Lietuvos sportininkams reikės daly-

vauti atrankinėse varžybose, kurios bus vykdomos 1990 metais pagal atskirų sporto šakų federacijų nustatytą tvarką. Atrankinėse varžybose turi teisę dalyvauti įmonių, mokslo įstaigų ir kitų organizacijų, sporto kolektyvų sportininkai-mėgėjai. Lietuvos sportininkams leidžiama dalyvauti vienoje individualioje ir vienoje komandinėje rungtyje.

Užsienio ir šalies lietuvių sportininkus deleguoja jų sportinės ir visuomeninės organizacijos. Galima atvykti ir individualia tvarka, prieš tai pranešus organizaciniam komitetui ir gavus patvirtinimą apie priėmimą. Kelionės išlaidas į abi puses padengia deleguojančios organizacijos arba patys sportininkai.

2. SPORTO VARŽYBŲ PROGRAMA

- krepšinis (vyrai ir moterys)
- tinklinis (vyrai ir moterys)
- futbolas (vyrai)
- beisbolas (vyrai)
- rankinis (vyrai)
- plaukimas
- lengvoji atletika
- dviračiai (plentas)
- stalo tenisas
- tenisas
- golfas)
- šachmatai
- boksas
- jojimo sportas
- badmintonas
- bilijardas
- aviacijos sporto šakos

Sporto varžybos vykdomos suaugusių amžiaus grupėje (nelimituojant amžiaus cenzu). Užsienio šalių lietuviams

pageidaujant, kai kuriose sporto šakose gali būti surengtos ir jaunių (gimusių 1974-76 m.) bei veteranų varžybos.

Sudarant sporto varžybų programos projektą, buvo atsižvelgta į sporto šakos populiarumą, Lietuvos Tautinės olimpiados ir PLSŽ tradicijas. Svarbus sporto žaidynių programos sudarymo principas yra tas, kad programoje figūruotų tos sporto šakos, į kurias atvyks startuoti tautiečiai gyvenantieji už Lietuvos ribų. Todėl varžybų programa gali pasikeisti – išbraukiant vienas, ir įjungiant kitas olimpines sporto šakas, pavyzdžiui: buriavimo, šaudymo, šiuolaikinės penkiakovės, sunkumų kilnojimo, irklavimo, gimnastikos, fachtavimo, imtynių, dailiojo čiuožimo, dviračių treko, žolės rieulio, sportinių šokių ir kitas.

Turistams ir sportininkams laisvalaikio metu gali būti rengiamos virvės traukimo, žūklės, grybavimo ir lietuvių tautinių sporto žaidimų varžybos. Numatoma meninė-kultūrinė programa.

Iki š.m. rugpiūčio 15 d. laukiame sporto federacijų ir ypač užsienio ir šalies lietuvių pasiūlymų ir pageidavimų, į kuriuos pasistengsime atsižvelgti. Pasiūlymus siunčiame šiuo adresu:

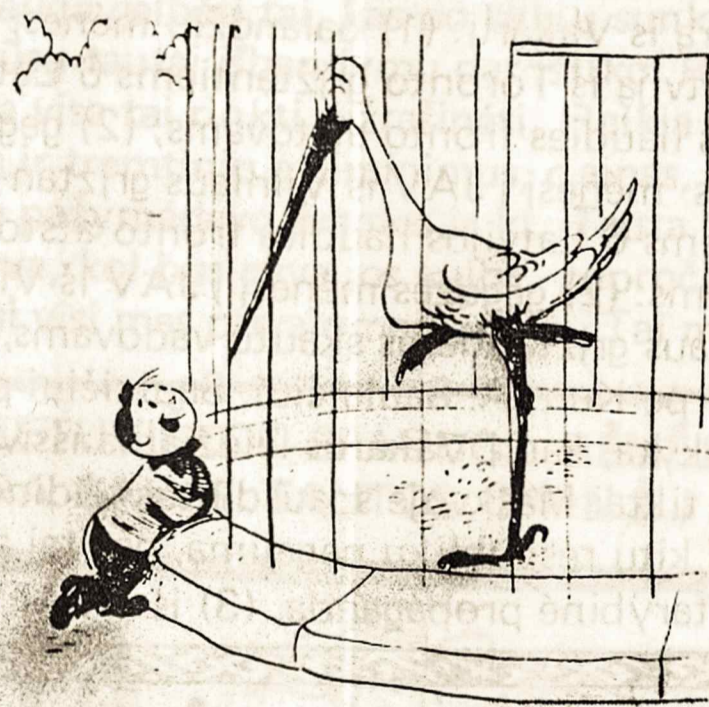
LTOK, IV PLSŽ Programų komisijai

Žemaitės 6
Vilnius - 232675

Tikimės, kad talkininkų, norinčių padėti mums kuo geriau paruošti TV PLSŽ programas tikrai atsiras.

LTOK sporto federacijų ir IV PLSŽ programų komisijos vadovas

prof. Juozas Šliažas
Basanavičiaus 51-25
Kaunas 233009
tel. namų 730025

- Ar atsimeni mane? Mama sako, kad tu mane jai atnešei. . .

ANGIE
GIRCKUS & CIA. LTDA.
CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA
MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377

Bom Retiro
São Paulo - Capital

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

A. a. KAROLINA PAŽĖRAITĖ

BRAZILIJOS LIETUVIŲ FONDAS

Prisidėjo dar vienas Brazilijos Lietuvos Fondo narys – tai Brazilijos Jaunimo Sąjunga su NCz.37,00 (arba \$ 30) parama. Dabar Fondo svarbesni rėmėjai yra šie (pavertus doleriais valdišku kursu):

1. Bačelis Gražvydas	\$ 225
2. Sagevičius Genutė	\$ 200
3. Sagevičius Adolfas	\$ 200
4. Sliesoraitis Algirdas	\$ 200
5. Paleckis Mečys	\$ 100
6. Šlepetys Algimantas	\$ 90
7. Dramos Mėgėjai (S.P.)	\$ 64
8. Bareišis Petras	\$ 47
9. Pažėra Eduardo Jr.	\$ 45
10. Jūra Klemensas	\$ 34
11. Braz. Jaunimo Sąjunga	\$ 30
12. Vindačiai B. ir B.	\$ 25

Birželio mėn.

conta 6.701.004-3 Bradesco
Poupança Av. Zelina, V. Zelina
Karolis Gaidys NCz. 50,00
Robertas Tamošauskas NCz. 50,00
Brazilijos Lietuvių Bendruomenė
conta 101.076-0 União de Bancos
Praça República Lituana V. Zelina

Birželio mėn. 1989 m.

Solidarumo mokestis

1) Karolis Gaidys	NCz. 50,00
2) F. Girdauskas	NCz. 10,00
3) Klemensas Jūra	NCz. 10,00
4) Rimgaudas Jūra	NCz. 10,00
5) Juozas Lisauskas 1988/89	NCz. 10,00
6) Juozas Vaikšnoras	NCz. 10,00
7) Alfonsas Lisauskas	NCz. 5,00
8) Jonas Jakatanvisky	NCz. 5,00
9) Kazys Lipas	NCz. 5,00
10. Jonas Petrikas	NCz. 5,00
11. Liudas Ralickas	NCz. 5,00
Total	NCz.125,00

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSU, LIETUVOS PRENUMERATA,
tai išslyti čekį, Francisco Gavėnas arba
Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu
paštu.

VAKARINĖS LIETUVIŠKOS
MOKYKLOS MOKINIAI

Birželio mėn. 1989 m. mokesčiai

1) Nadir Dzigan	NCz. 6,00
2) Paulo	NCz. 3,00
3) Wanda	NCz. 9,00
4) Marta	NCz. 6,00
5) Puodžiūnas	NCz.10,00
6) Clóvis	NCz. 3,00
7) Jorge	NCz. 3,00
8) Regina	NCz. 3,00
9) Heiena	NCz. 3,00

conta 101.076-0 total NCz.46,00

Unibanco V. Zelina
Praça Rep. Lituana

B.LB. ir B.L. Fondo išdininkas

LAIŠKAS VOKIETIJOS KANCLERIUI

Ryšium su Stalino-Hitlerio sutarties' 50 m. sukaktimi š.m. rugpiūčio 23 d., visi Britanijos lietuviai kviečiami rašyti laiškus Vokietijos vyriausybei, prašant sutartį panaikinti. Žemiau seka laiško pavyzdys ir kanclerio Kohlio adresas. Kitų kraštų lietuviai raginami rašyti panašius laiškus savo gyvenamo krašto kalba.

Bundeskanzler
Dr. Helmut Kohl
Bundeskanzleramt
Adenauerallee 141
5300 Bonn I
West Germany,

(Siuntėjo adresas ir data)

Dear Sir

As a result of the Hitler-Stalin agreement the Baltic States were illegally occupied, 600.000 people deported to Russia, and within 50 years conditions have been created which seriously threaten the very existence of the Estonian, Latvian and Lithuanian nations.

On the occasion of the 50th anniversary of the Hitler-Stalin Pact, we request you to do your utmost to achieve the annulment of this agreement, and to ensure that the Baltic States regain their right, to self-determination.

Yours faithfully (parašas)

POSTO
VILA CAIÇARA LTDA.

AV. PRES. KENNEDY, 19.000
VILA CAIÇARA - PRAIA GRANDE
TEL: (0132) 70.6048

IIª EXCURSÃO VILNIUS 89-2

A 1ª Excursão pela LUFTHANSA já está na LITUANIA

REUNIAO

– INSCRIÇÕES para IIª excursão
no dia 1 DE JULHO(SABADO) AS 10 HS.

LOCAL:

CETEMAR, Rua 7 de Abril 342,9º and.

Folhetos, Inscrições, informações:

Tel: 258-5955 Sr. Vignola ou
241-2831 Sr. Alexandre

MŪSŲ ŽINIOS

Prel. PIJUS RAGAŽINSKAS, miręs
birželio 20 d. S. Paulo

PRANEŠIMAS

Pranešu visiems, kad šių 1989 metų Birželio mėn. 25 dieną, Šv. Juozapo bažnyčioje, Vila Zelinoje, 11 val (per sumą) bus aukojamos šv. Mišios 1 metų mirties už a.a. PRELATO PIJAUS RAGAŽINSKO sielą.

Prašau kas gali, dalyvaukite šioje šv. Mišių aukoje.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija

NAUJOS ML-VOS KAINOS

Nauja ML-vos prenumerata yra NCz. 10,00, Garbės Prenumerata NCz.25,00, Garbės Leidėjas NCz. 20,00, atskiro numerio kaina NCz.0,40.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Aldonia KASKEVICIUS REISS	NCz.16,00
Vladas STULGAITIS	NCz. 9,00
Tania GROSSI	NCz. 8,00
Albinas H.TAUJANSKAS	NCz.10,00
Felix ANDRUSAITIS	NCz.10,00

GRĮŽO BLB-nės PIRMININKAS

Išvykęs profesiniais reikalais, prieš kelias dienas grįžo iš JAV-bių BLB-nės pirmininkas, inž. Gražvydas Bačelis. Ir šią savaitę, birželio 23 d., šaukia BLB-nės valdybos posėdį.

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

MŪSŲ LIETUVAI

XIII EXPOSIÇÃO CULTURAL DOS IMIGRANTES

O Jornal do Imigrante tem a honra de convidar Vossa Senhoria para participar da solenidade de abertura da XIII Exposição Cultural dos Imigrantes, dia 22 de junho d 1989, às 20:00 hs., no Pavilhão da Bienal de São Paulo, 2.º andar, Parque do Ibirapuera.

Sergio Barcellos
Diretor Presidente

KULTŪRINĖ IMIGRANTŲ PARODA

"O JORNAL DO IMIGRANTE" – Imigranto(ateivio) laikraštis praneša, kad ruošiama XIII Kultūrinė Imigrantų paroda Ibirapueros Parke, S. Paulo, Pavilhão da Bienal de S. Paulo, antrame aukšte.

Lietuva, Latvija ir Estija susiburs vienam – Pabaltijo valstybių – stande, reikšdamos ir tuo savo pastangų vienybę.

Iškilmingas parodos atidarymas numatytas birželio(junho) 22 dieną, 20 val.

BAŽNYČIA LIETUVOJ

BLB vardu gauta informacija iš "Lietuvos Krikšto Jubiliejaus" organizacijos (5620 So. Claremont Ave. Chicago, IL. 60636, USA) apie išleidimą knygos "The Sword and the Cross: A History of the Church in Lithuania", parašytą Dr. Sauliaus Sužiedelio. Knyga išleista "Our Sunday Visitor" žinomos leidyklos, yra 264 pusl. ir kainuoja US\$9,95.

EMIGRANTŲ PARODA IR MUZIEJAUS IR ARCHYVO KOMISIJOS PADĖKA BEI PRANEŠIMAS

Dėkojame nuoširdžiai Lietuvių Sąjungai Brazilijoje už rėmimą – patrociniją – NCz\$.800.00 (aštuonių šimtų naujų kruzadų), kurių NCz \$ 600,00 buvo skiriami tik lietuvių stendo nuomavimui, Emigrantų Parodoje. Kiti NCz\$.200,00 buvo panaudoti fotografijų amplifikacijai bei medžiagos paruošimui, publikai.

Yra gauta iš Lietuvos video-kasetės, švenčiant Šv. Kalėdas ir 16-tąją Vasario, iš kurių bus padarytos ištraukos.

Turime daug laikraščių ir žurnalų, kurie liudija Lietuvos persitvarkymą, bei Sąjūdžio veiklą. Be to, yra gauta daug rodinių iš mūsų kolonijos, kurie bus eksponuojami.

Tad maloniai kviečiame visą lietuvių koloniją dalyvauti šioje parodoje, kuri prasidės birželio 22d., ir baigsis liepos 2 d.,

Muziejaus ir Archyvo komitetas

ŽODYNAS

DICIONÁRIO PORTUGUÊS LITUANO LITUANO PORTUGUÊS

SEGUNDA EDIÇÃO

MŪSŲ LIETUVA